

གནའ་བོའི་བོད་ཀྱི་སྐྱེལ་སྐྱོན་རིག་
གནས་དང་འབྲེལ་བའི་ཁོར་ཕྱག་
སྤང་སྐྱོབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་བཤུགས།

ཐི་གཡུང་རྒྱུད།

༢༠༡༥ལོ་ཟླ་༦་ཚེས་༥ལ་བོད་ཡུལ་སྐྱེ་ཁམས་ཐོབ་ས་ཅུ་ཚོགས་པས་སྒྲུབ།

༄༅། གནའ་བོའི་བོད་ཀྱི་སྐོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་དང་འབྲེལ་བའི་ ཁོར་ཕྱག་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སློང་བ།

དང་པོ། གནའ་བོའི་བོད་ཀྱི་སྐོལ་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་བའི་ཁོར་ཕྱག་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས།

སྤྱིར་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྱག་མང་བོའི་གོང་རོལ་ནས་རང་རེའི་བོད་ཀྱི་མེས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་“རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་མཐོ་
བ་དང་། བཅོས་པའི་ཁ་ན་མ་མཐོ་བ་”¹ སོགས་ལྟས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་མི་དགོ་བ་བརྩུལ་རང་བཞིན་གྱིས་
འཛེམས་དོགས་བྱེད་ཅིང་། ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་གི་ལས་ལ་འབད་ཅིང་ཕྱི་ཡི་ཁོར་ཕྱག་དང་ནང་གི་འདུ་ཤེས་
སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུད་དག་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད།

དེ་བཞིན་གནའ་བོའི་བོད་ཀྱི་དཔེ་རྒྱུང་<<གཟི་བརྟེན་>>སོགས་མཛད་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བཟུས་གསུམ་² དང་།
མ་ཟད་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་སྦྱང་ཆེན་པོ་གནང་བཞིན་པའི་བོད་རང་
གི་ས་སྐྱེས་དོ་སྐྱེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཁག་དང་། དེ་དག་གི་མ་ལག་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་བོད་ཀྱི་ཡིག་
རྒྱུ་ཐུགས་ཅན་<<གཙང་མ་སྤྱུ་འབྲུམ་དཀར་པོ་>>³ དང་། <<མིད་པ་སྤྱི་མདོས་ཆེན་མོ་>>⁴

<<མིད་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁ་བྱང་>>⁵ སོགས་སུ་ཡང་ཕྱི་སྟོན་གྱི་རི་དང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ནགས་ཚལ། མཐའ་ཡས་
པའི་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་རི་ལྟར་ལྷུ་དགོས་པ་དང་། མ་ལྟས་པའི་ཉེས་དམིགས། ལྟས་པའི་དགོ་པན་སོགས་
གསུངས་ཡོད་པ་ནི་གནའ་བོའི་བོད་ཀྱི་སྐོལ་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་བའི་ཁོར་ཕྱག་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལྟར་པར་ཅན་
གྱི་རིག་གནས་རེད།

དེ་མིན་གནའ་བོའི་བོད་མི་ཚོའི་ཁ་རྒྱུན་ལ་ཡང་“ཆུ་གཙང་མ་རྟོག་ན་སྤྱུ་མི་དགའ། ལྷ་ཚི་ཤིང་བཅད་ན་ཆེ་མི་
རིང་། རི་བཟང་བོ་སྟོག་ན་ས་མི་དགའ། དྲི་ངན་པ་བདུག་ན་གནམ་མི་དགའ།”ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
“སྟོག་གཙོད་ལྷག་ལ་མི་འཛེམས་པ། ལྷ་སྟེགས་བདུད་ཀྱི་རིགས་སུ་གཏོགས།”⁶ ཞེས་གསུངས་སྐོལ་ཡོད་པ་ལྟར།

¹ བརྒྱན་པའི་སྟོག་ཤིང་འདུལ་བའི་བསྐྱབས་བྱ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུན་མེ མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། ༢༠༠༩ལོར་སྤུང་རིའི་བཤད་རྒྱུ་འདུལ་སྤེའི་དཔལ་མ།
ཤོག་ངོས་༢༩ལས་གསལ།
² རྒྱལ་པོ་མཛེད་གཟི་བརྟེན་བོད་བརྩུ་གཉེས་ཅན། འབྲིང་བོ་གཟེར་མིག་བོད་གཉེས། བཟུས་པ་མདོ་འདུས་བོད་གཅིག་བཅས་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་རི་དགས་དང་བྱ་རིགས་སོགས་རྒྱུད་
རྒྱུངས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་རྒྱུས་ཡོད།
³ གཙང་མ་སྤྱུ་འབྲུམ་དཀར་པོ། རྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་བཀའ། ༢༠༡༠ལོར་ན་གྲོལ་སྤུ་སྐུ་མི་པམ་ཚོགས་གཉེས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོས་རྒྱ་ནག་ཐིག་ཏུ་ནས་དཔལ་དུ་བསྐྱུན།
⁴ མིད་པ་སྤྱི་མདོས་ཆེན་མོ། ར་སངས་ལྷི་ལོ་ལོ། ༢༠༠༩ལོར་མཁར་མེད་བསམ་གཏེན་གྱིས་ཉེ་ཏོང་དུ་དཔལ་བསྐྱུན་བྱས་ཡོད།
⁵ མིད་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁ་བྱང་ཆེན་མོ། ཁོད་པོ་སྟོན་སོགས་མེད་ཀྱིས་གཏེར་ནས་བཏོན། ༢༠༡༢ལོར་ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་ནས་བསྐྱུན།
⁶ བོད་ཀྱི་འདུལ་བའི་བསྐྱབས་བྱ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུན་མེ མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། ༢༠༡༢ལོར་སྤུང་རིའི་བཤད་རྒྱུ་འདུལ་སྤེའི་དཔལ་དུ་བསྐྱུན། ཤོག་ངོས་༢༩ལས་གསལ།

རི་སྐྱེས་གཅན་གཟན་རི་དུགས་དང་། གཡུང་དུགས་ཏྟ་དང་ལོར་ལུག་ནམ་མཁའི་བྱ་བྱེའུ་སྒྲ་ཚོགས། ས་ཡི་འབའ་
འབྲེལ་ལྗོད་རིགས། ཐ་ན་སེམས་ཅན་སྲོ་ཤིག་ཙམ་ལ་ཡང་གཞོན་འཚོ་བྱས་ན་ཚོ་འདྲིར་རིམས་ནད་མང་པོ་འབྱུང་
བ་དང་། རྩི་མར་ཡང་སྡོ་འཛུམ་བྱ་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ཁག་གཞན་གསུམ་དང་། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱོ་
ཅན་དང་། དག་དིགས་པ་དང་སྐྱུགས་པ། ལྷ་ཚོ་རིང་བ་དང་དན་སོང་གསུམ་བཅས་སུ་སྤྱུག་བཟུལ་བྱུང་བར་ཅན་
སྒྲིབ་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་བསམ་པའི་ཞེད་སྐྱོང་དང་རང་བཞིན་སྤྱོད་སྐྱེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། གཤིས་བཟང་ཡ་རབས་
ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཟང་ནས་ཉེས་མེད་ཉམ་རྒྱུང་གི་རི་སྐྱེས་སྲོག་ཆགས་ཀྱུན་ལ་བསམ་སྦྱོར་གཉེས་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྱང་
སྐྱོབ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་།

དེ་མིན་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་རྩ་ཆེ་རྒྱུང་ཅི་ཡིན་ཡང་མ་བྱིན་ལེན་པ་དང་རྒྱ་འཕྲོག་སོགས་བྱས་ན་སྐྱེ་བ་བྱི་མར་དེ་
ཡི་ལན་ཆགས་འཁོར་ནས་གནས་དན་ལེན་དུ་སྐྱེས་ནས་ཟས་གོས་ཅི་ཡོད་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་སྟེ་རང་ལ་ཉིལ་འབྱུ་
ཙམ་ཡང་མི་དབང་བའི་རྣམ་སྤྲིན་འཁོར་བར་བསམ་པ་དང་། དེ་མིན་རྒྱལ་མིན་གྱི་ལོག་གཡེམ་དང་དེ་བཞིན་
དག་གི་སྤྱད་བྱེད་སྦྱོར་དང་ཡིད་ཀྱི་དན་སེམས་གཞོན་སེམས་འཆང་བ་སོགས་སྤངས་པའི་དགོ་བ་དང་མ་སྤངས་
པའི་ཉེས་པར་བཤགས་པ་བཅས་བོད་རང་གི་གནའ་བོའི་ཡ་རབས་ཀྱི་སྦྱོད་བཟང་འདྲི་དག་ནི། སེམས་རྒྱུད་ཚོས་
ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་བྱུང་ཚོས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འགོ་བ་གཞན་དག་ལ་མེད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་སྐོལ་གོམས་
གཤིས་ཡིན།

གཉེས་པ། གནའ་བོའི་བོན་གཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་ཁོར་ལུག་སྤྱང་སྐྱོབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས།

གནའ་བོའི་ཞང་ཞུང་བོན་ལུགས་ལྟར་སྡོ་གཏེར་གྱི་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་⁷ ལས་རྒྱ་ཡི་ཐེག་པ་བཞི་ཡི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་པའི་སྐྱ་མཚོད་གཏོང་བ་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ས་གཞི་བདག་ལ་བསང་མཚོད་གཏོང་བ་དང་ལབ་ཅོ་
བསྟོད་པ་མགོན་བཞིའི་མཚོད་པ་⁸ གང་མཉེས་འབྲུལ་བ་སོགས་ལས་ས་བདག་སྟོབས་པོ་ཆེ་དེ་རྣམས་ལ་མཚོད་
བཀའ་ལྷ་སྤངས་ཀྱི་རིག་གནས་དེ་དག་ནི་གནའ་བོའི་སྲིད་པའི་བོན་གྱི་དཔེ་རྙིང་<<སྐྱ་འབྲུམ་དཀར་ནག་ཁ་
གསུམ>>⁹ དང་། <<ས་བདག་འབྲུགས་བཅོས།>> <<གནམ་ས་སྤང་བརྒྱད།>> <<ས་བདག་སྐྱ་
གཉན་གདོན་ཁོལ།>>¹⁰ <<སྐྱ་མཚོད་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་>>བཅས་ལས་རང་བྱུང་གི་སྐྱེས་ཁམས་རི་ར་བ་
ནགས་ཚལ་བཅས་ལ་སྤྱང་སྐྱོབ་ལྷ་སྤངས་དང་། དེ་དག་ལ་བདག་གིར་མཛོད་པའི་ས་བདག་སྐྱ་གཉན་རྣམས་ལ་

⁷ ལྟོ་འབྲུག་མཚོམས་ཐལ་ཀ་ནས་གཤེན་ཚེན་སྐྱ་དགས་གཏེར་ནས་བཞེས་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་ཟེར།
⁸ མགོན་བཞི་སྟེ་ཞེ་ཞེའི་མགོན་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་བདེར་བར་གཤེགས་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་མགོན་ནི། བཀའ་ཡི་རྩ་མ་སྤོན་ལྟེ་བརྒྱད། ལན་ཆགས་ཀྱི་མགོན་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་དཔལ་མགོན་
⁹ དུན་ཅུ་རྩ་གཉེས། རྟོང་རྩེའི་མགོན་ནི། འགོ་བ་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་བཅས་སོ།
¹⁰ སྐྱ་འབྲུམ་དཀར་ནག་ཁ་གསུམ་སྟེན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་བཀའ། ༢༠༡༠ལོར་ན་གྲོལ་ལྷ་སྐུ་མེ་པམ་ཚོགས་གཉེས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོས་རྒྱ་ནག་ཁིན་ཏུ་ནས་དབར་དུ་བརྒྱུན།
¹¹ བོན་གྱི་གནའ་བོའི་བྱེས་མ་དབར་སྟོག་ཅན། དོལ་པོ་བསམ་སྒྲིབ་དགོན་པའི་དཔེ་རྙིང་གསུ་བཞུགས།

མཚོད་བསྟོན་ཞུས་ན་ནང་གི་སེམས་ཁམས་དང་སྤྱི་རང་བྱུང་གི་ཁོར་ཡུག་ཞི་བདེ་སྤྱིང་འཇགས་སུ་གནས་པར་གསུངས་ཡོད།

དེ་ལས་<<ས་བདག་གཉན་ལམ་ལྡེ་བཞི་¹¹>>ཞེས་པ་ལས། “འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་སྐྱུ་དབང་ཆེ་སྟེ།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ལོ་སྐྱུས་བསྐྱར་བ་ཡིན། སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱུག་པའང་སྐྱུ་ཡིན། དབྱུང་བ་ཡང་སྐྱུ་ཡིན། ལྷ་
མང་བ་ཡང་སྐྱུ་ཡིན། ལྷ་མེད་པ་ཡང་སྐྱུ་ཡིན། འོར་མང་བ་ཡང་སྐྱུ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་སྐྱུ་ཡིན། རྣམ་མེད་པ་ཡང་
སྐྱུ་ཡིན། ཉུང་བ་རྣམས་ཡང་སྐྱུ་ཡིན། བཀྲག་མདངས་བཟང་བ་ཡང་སྐྱུ་ཡིན། ངན་པ་ཡང་སྐྱུ་ཡིན། མཐུ་ཆེ་བ་ཡང་
སྐྱུ་ཡིན། བོན་མཁས་པ་ཡང་སྐྱུ་ཡིན། རིག་པ་ཆེ་བ་ཡང་སྐྱུ་ཡིན། རྒྱུང་བ་ཡང་སྐྱུ་ཡིན། བསམ་པ་འབྲུབ་པ་ཡང་
སྐྱུ་ཡིན།”¹² ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་ལྟར་སྤྱིར་སྟོན་གཡོ་བ་ས་འབྲུགས་སོགས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱུས་མཛད་པ་
ཡིན་པས་སྐྱུ་ལ་ཅེས་ཀྱང་མཚོད་པ་ལྷུ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་བཅོས་མིན་གྱི་སེམས་པ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་བོད་རང་ལ་
གནའ་བོས་སྟོན་སྟེས་སུ་ཡོད་པའི་ཁོར་ཡུག་སྤྱང་སྐྱོབ་ཀྱི་རིག་གནས་འདུ་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་
སེམས།

དེ་བཞིན་དུ་མཛད་མདོ་རྒྱས་པའི་ཡིག་ཆ་<<གཟི་བུ་མཛོད་>>ཅེས་པ་ལས། “འཇིག་རྟེན་མངའ་དབང་བདག་
པོ་ནི། སྐྱུ་ལས་དབང་ཆེ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེ་སྤྱིར་ཆགས་འཇིག་ཡོད་མེད་ཀྱང་། གང་དང་སྟོང་དང་འཕེལ་
འཁྲིག་སོགས། ལེགས་ཉེས་ཀུན་ཀ་[ཀྱང་]སྐྱུ་ལས་བྱུང་། ཐམས་ཅད་རྩ་བ་སྐྱུ་ལས་རག དེ་སྤྱིར་འགོ་བ་ལྟ་མི་ཡང་།
མངའ་དབང་སྐྱུ་ལ་བཞེན་ན་ལེགས། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཆགས་གནས་ཀྱང་། ས་བདག་སྐྱུ་གཉན་གཏོད་ལས་
རག”¹³ ཅེས་དང་།

ཡང་གནའ་བོའི་ཡིག་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་<<གཙུག་ལག་དཔལ་འབྱུང་དཀར་པོ་>>ལས། “འཇིག་རྟེན་
ཁམས་ཀྱི་འགོ་བ་ལ། དབང་བསྐྱར་མཐུ་རྩལ་རྒྱ་འབྲུལ་ནི། ས་བདག་རྣམས་བས་ཆེ་བ་མེད།”¹⁴ ཅེས་དང་། དེ་
བཞིན་<<གནམ་ས་སྤྱང་བརྒྱུད་ཀྱི་མདོ་>>ལས་ཀྱང་། “གནམ་ས་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཡི། ས་བདག་
དང་། ལྡེ་བརྒྱུད་ལྟ་སྐྱུ་མཐུ་བོ་ཆེ།”¹⁵ ཞེས་ས་ཡི་བདག་པོ་ནི་སྐྱུ་རིགས་རྣམས་ཡིན་ལ་དེ་དག་ལ་གཞོན་པའི་ལས་

¹¹ ཉེ་ལམ་རྒྱལ་པོ་ལྡེ་བཞི་ནི། ལྷ། གཉན། གཏོད། ས་བདག་བཅས་ལོ།
¹² ཉེ་ལམ་རྒྱལ་པོ་ལྡེ་བཞིའི་གསུང་པོད། གཡུང་དུང་བོན་གྱི་བཀའ་བཞེན་དཔེ་རྟེན་ཚོགས་བསྟོན། པོད་ཨང་། ༡༤། རྒྱུང་པོ་སྟེང་ཆེན་དགོན་གཡུང་དུང་བོན་གྱི་བཀའ་བཞེན་དཔེ་རྟེན་
ཚོགས་བསྟོན། ཁང་། དབྱིན་ཨང་ཤོག་ངོས་༤༠༧ས་གསལ།
¹³ དེ་མེད་གཟི་བུ་མཛོད། པོད་ཨང་བརྒྱུད་པ། ལྷུ་ལྟ་སྟོན་རྟེན་པོའི་སྟོན་རྒྱུད། ༢༠༠༠ལོར་པོད་རྫོང་ས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྟེན་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གིས་དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་དེབ་གཟུགས་ཀྱི་ཤོག་
ངོས་༢༡ལས་གསལ།
¹⁴ དཔལ་འབྱུང་དཀར་པོ་བཞུགས་པའི་དབྱེ་ཚོགས། རྟོན་པ་གཞེན་རབ་ཀྱི་བཀའ། པོད་༡༤༡། ཀུན་གྲོལ་ལྟ་སྐྱུས་མི་ཐམ་ཚོགས་གཉིས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོས་རྒྱ་ནག་ཁྲིམ་ཏུ་ནས་དཔར་དུ་
བསྐྱུན། དཔེ་གཟུགས་ཀྱི་ཤོག་ངོས་༡༢ལས་གསལ།
¹⁵ གནམ་ས་སྤྱང་བརྒྱུད་ཀྱི་མདོ་འགོ་ལ་ཐན་སྤྱིར་ཀོང་ཅོས་ཞུས་པ། ཀུན་གྲོལ་ལྟ་སྐྱུས་མི་ཐམ་ཚོགས་གཉིས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོས་རྒྱ་ནག་ཁྲིམ་ཏུ་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱུན། དཔེ་གཟུགས་ཀྱི་ཤོག་
ངོས་༢༤ལས་གསལ།

བྱས་ན་རང་བྱུང་ཁམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞོན་འཚོ་འབྱུང་བ་ཡང་ཚེས་ཉིད་ཉུང་བུ་ཡིན་ཏེ། <<སྤྱི་འབྲུམ་>>ལས། “མི་ཡིས་གདུག་མ་བྱས་ན། སྤྱི་ཡིས་གདུག་པ་མི་བྱེད་དོ། གལ་ཏེ་མི་ཡིས་གདུག་བྱེད་ན། སྤྱི་ཡིས་གདུག་པ་འབྲུམ་དུ་བཏང་།”¹⁶ ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་མིན་མདོས་¹⁷ སྐོར་གྱི་དཔེ་རྙིང་གྲགས་ཅན་<<གསས་མཁའ་རིག་པོ་ཆེ་སྤྱི་སྤྱངས་མཁའ་སྐོང་གསང་བའི་མདོས་ཚེན་གྱི་སྤྱང་སྤྱིད་ཡོ་བཙེས་གྱི་མདོས་ཚེན་>>¹⁸ ཞེས་པ་ཡོངས་གྲགས་སུ་“མཁའ་སྐོང་གསང་མདོས་”ཟེར་གྱིན་ཡོད་པ་དེ་རེད། གཞུང་འདིར་འཛིན་ཏེན་རྒྱུན་སེལ་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་སེལ། དེ་མིན་བོན་གྱི་ཐེག་དགུ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། “ཕྱ་གཤེན་གྱུབ་སྟེ་ལྷ་འདྲེ་ཡི་མཚན་མ་གྲོལ་བས། མོས་སྤྱོད་དང་པོའི་དྲོད་ཚད་ཐོབ་པས་སྤྱང་གཤེན་གྱུབ་སྟེ། གདོན་ཡས་རང་སར་དག་པ་སྟེ། མོས་སྤྱོད་གཉིས་པའི་ཚེ་མོ་ཐོབ་པས་འབྲུམ་གཤེན་གྱུབ་སྟེ། དག་བཤེས་སྤྱོད་འཛིན་བྲལ་བས། མོས་སྤྱོད་གསུམ་པའི་དོ་བོ་ཐོབ་པས། སྤྱིད་གཤེན་གྱུབ་སྟེ། སྤྱི་འཚི་ཡི་མཚན་མ་དག་པས་མོས་སྤྱོད་བཞི་ཡི་མཚན་ཐོབ་སྟེ། སྤྱིད་རྗེ་བྱམས་དགའ་བཏང་སྤྱོམས་བཞི་ཡིས་ཐུགས་རྗེ་བྱིར་མི་སྤོག་པའོ། །ལུས་ཡོངས་སུ་གཙང་མས་ཤིག་དང་སྤོ་མ་མི་འབྱུང་། ལུས་ལ་སྤིན་པོའི་རིགས་གང་ཡང་མི་འབྱུང་། བདུད་ཀྱིས་བསྐྱུ་བས་སྐྱུ་བར་ངོ་ཤེས། མདོན་པར་ཤེས་པ་སྤོ་མོ་འཚར། དགོ་བའི་རྩ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒོ་ནས་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ།”¹⁹ ། ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་ལྟར་མདོས་ཚེན་འདི་ཉིད་ལས་དམིགས་བསལ་སྟེ་ཁམས་རིག་པའི་སྐོར་ལས་འཕྲོས་ཏེ་སྤྱང་སྤྱིད་སྤོད་བཅུད་ལ་སྤྱང་སྤྱོབ་བྱེད་སྤྱངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གནའ་བོའི་སྐོལ་རྒྱུན་ལྟར་བྱུང་ཡོད་པ་ནི། ཡོ་ཐོག་མེས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བྱུང་ཁམས་ལ་སྤྱན་སྤྱོས་ཀྱི་རིག་པ་སྤོ་མོའི་ལམ་ནས་བཏྲག་དཔུང་བྱས་ཏེ། གཙོ་བོ་རང་བྱུང་ཁམས་ལ་དབང་མཛད་པའི་འཛིན་ཏེན་ལུས་སྟེ་མཐུ་རྩལ་ཅན་སྤྱི་ཚོགས་པ་དང་། གཡེན་ཁམས་ཀྱི་སྤྱི་རིགས་རྣམ་པ་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཅི་བགྱིས་སྤྱར་མཚོན་པ་དང་བརྩེ་སྤྱང་བྱས་ཏེ། ལྷ་ཚོགས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་མི་ལ་མགོན་དང་དཔུང་གཉེན་དང་སྤྱོད་སྤོགས་སོགས་གནང་པས་རང་བཞིན་གྱི་རང་བྱུང་སྤྱི་ཁམས་ཁོར་ལུག་ལ་གཞོན་འཚོ་མེད་པ་སོགས་བྱུང་ཡོད་པ་ཡང་ཚེས་ཚད་མཐོ་བའི་གནའ་བོའི་སྐོལ་རྒྱུན་གྱི་ཁོར་ལུག་སྤྱང་སྐྱོབ་ཀྱི་རིག་པ་ཞིག་ཏུ་འབྲུམས།

དེ་ལྟར་འཛིན་ཏེན་ལུས་སྟེ་བདག་བཏྲན་མ་བཅུ་གཉིས་དཔལ་མགོན་བདུན་ཅུ་སོགས་ལ་བསང་མཚོན་

¹⁶ རྣམ་པར་དག་པའི་འབྲུམ་བཞི་ལས་གཙང་མའི་སྤྱི་འབྲུམ། རྩོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་བཀའ། བོད་མང་ཉུ་ལྷ། ཀུན་གྲོལ་སྤྱ་སས་མི་པམ་ཚོགས་གཉིས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོས་རྒྱ་ནག་ཁིན་ཏུ་ལུ་རྣམ་དཔར་དུ་བསྐྱུན། དཔེ་གཟུགས་ཤོག་ངོས་པ་ལམས་གསལ།
¹⁷ མདོས་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ནི། བསྐྱུ་བྱ་གང་ཞིག་གི་ཚད་དུ་དམིགས་ཏེ་འཛིན་ཏེན་གྱི་གདོས་དང་སྤྱི་ཡིས་བཞེདས་པའི་མི་འཚོ་བའི་ཡས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཞིག་ལ་ཟེར། དེ་ལ་དབྱེན་ཕྱི་མདོས་དང་། རྣང་མདོས། གསང་མདོས། བསྐྱེག་མདོས། བསང་མདོས་དང་ལྟ་ཡོད།
¹⁸ མཁའ་སྐོང་གསང་མདོས། འོལ་སྤོམ་ལུག་པའི་གཏེར་མ། བོན་གྱི་བཀའ་རྒྱུན་དཔེ་ཚོགས། ༡༧༧༤ལོར་རྒྱ་ནག་ཁིན་ཏུ་ལུ་རྣམ་དཔར་དུ་བསྐྱུན།
¹⁹ མན་དག་དང་གསང་སྤྱོད་གནད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས། དེ་བཞུགས་ཅན། ༢༠༡༥ལོའི་སྤྱི་ཚེས་ལྷིང་གི་གཡུང་དུང་བོན་གྱི་བཤད་སྤྱོད་འདུས་སྟེའི་དཔར་མ། ཤོག་ངོས་༡༤༧ལས་གསལ།

གཏོང་བ་²⁰ དང་མཚོན་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བ་ཙུ་²¹ བསྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་ཁམས་རིག་པའི་
ཁོར་ཕྱག་སྤྱང་སྐོབ་སྐོར་ལ་འབྲེལ་བ་ཆེས་ཟབ་པའི་གནའ་བོའི་བོད་རང་གི་རིག་གནས་སྤྱན་སྲུམ་འཚོགས་པ་
ཞིག་ཡིན་པར་སྟོན་ཞུས་ཏེ། དེ་ལས་གཞི་བདག་ལ་མཚོན་པ་སོགས་བྱས་པས་རང་བྱུང་གི་སྤྱི་པའི་རི་སྤྱང་
དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་སྤྱི་པའི་སྟོན་ཤིང་བཟང་བོས་རང་བཞིན་ཡི་སྤྱི་པའི་སྤྱང་ཁམས་གཙང་མར་གནས་པར་བྱེད་
ཅིང་།²² དེས་སྐྱེ་བོའི་སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱུ་གྱེ་སྟོན་དབྱུགས་གཏོང་ཡེན་ལ་རམ་འདེགས་བྱས་ཏེ་འབྲུང་ཁམས་ཆ་
སྟོམས་ལ་གནས་པ་དང་ཚོ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། གྲིབ་བསེལ་འཇམ་བོས་ངལ་གསོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་
པར་ཅི་ཤིང་དང་མེ་ཏོག་སོགས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ལེགས་པོ་བྱས་པས་ཆར་ཆུ་དུས་སུ་འབབས་ཤིང་། ལོ་ཕྱུགས་ཏྟག་ཏྟ་
ལེགས་པ་དང་། འབྲུང་བཞིའི་ཚ་གྲང་སྟོམས་པ། དུལ་ཁམས་བཟོ་ན་སྤྱུག་ཅིང་མངོས་ཉམས་ལྡན་པ། “ཁོར་ཕྱག་
ཐམས་ཅད་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་ཉམས་དགའ་བའི་གནས་དེར་སྤྱིའི་སྤྱང་སྐྱེ་བ་དག་ཀྱང་རྒྱུན་མི་ཚད་པར་ཡོང་
ནས་བདེ་སྤྱི་པའི་ཚོར་བ་སྟོན་པ་དང་ཤེས་རིག་འཕེལ་རྒྱས། དཔལ་འབྱོར་འདུ་འཕོད་”²³ སོགས་ཀྱང་ངང་གིས་
འབྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོ་མཚན་ལྡན་པ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ། གནའ་བོའི་སྐོལ་རྒྱན་དང་འབྲེལ་བའི་ཁོར་ཕྱག་སྤྱང་སྐོབ་མ་བྱས་པའི་ཉེས་དམིགས།

དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དུལ་ས་གཞི་བདག་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་སྤྱང་རི་སྐྱེས་སོགས་ཚོགས་ལ་གཞོན་པའི་ལས་བྱེད་
པ་དང་། ཁོ་རང་ཚོའི་སྤྱིང་འཇགས་དགོག་ནས་རི་བོའི་ཅེ་ནས་གི་འདེབས་²⁴ པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་
གཏོང་ལ་འུར་རྩོད་བརྒྱག་པ་དང་། གཙང་མའི་ཆུ་མིག་ལུ་མ་ལ་ཚོགས་པ་གཏོར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རི་རྩོད་ཐང་
རྩོད་ལ་ས་བརྩོད་སྟོན་བྱེད་པ་དང་། གཙང་རིགས་ཀྱི་རྩ་རྣམས་ལ་ཐབ་སྟེག་གཞོབ་བྱུལ་དང་། སྐྱེ་རྟེན་མཚོན་
ཆས་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་འགོམ་ཕྱག་གྲིབ་ཕྱག་སོགས་བྱས་པ་དང་།

གཞན་ཡང་དེང་སང་དུག་རྣམས་སྤྱི་བཟོ་བསྐྱེད་བྱས་ནས་མཁའ་རྒྱང་ལྷག་བཅོག་གི་ལས་སོགས་འཇོམས་
མེད་ཚོད་མེད་དུ་བྱས་པས། གཞི་བདག་དེ་དག་གིས་ཀོ་ལོང་དང་རུ་ཏུའི་ཚོ་འབྲུལ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་པས་ཡིན་
ནམ། རང་བྱུང་ཁོར་ཕྱག་ལ་ཡང་རྩ་སྐྱེས་རྩ་སྐྱེས་ཀྱི་ཐན་པ་བྱུང་བ་སོགས་དང་། དེ་མིན་ཚོར་རིག་པས་བརྟག་

²⁰ ཁོར་ཕྱགས་ལྟར་གྱི་བསང་མཚོན་སྐོར་གྱི་ཕྱག་དབེ་བསང་མཚོན་ཡིད་བཞིན་ཚོར་བྱ་དང་མཐུན་གསོལ་རྣམ་དག་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་རྒྱུན་སོགས་ཡོད།
²¹ འདིའི་སྐོར་ལ་ཁོ་བོའི་དབྱུང་ཚོམ་ <<གནའ་བོའི་བོད་ཕྱགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལ་ཙུ་ལི་སྐོར་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱུང་བ>> ཞེས་པ་༢༠༡༢ལོར་འཇར་པན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་རིག་
པའི་གཞིན་རྒྱ་འདུ་ཚོགས་ཐངས་གསུམ་པའི་སྟོན་སྤྱི་པའི་ཞུས་པ་ཞིག་ཡོད།
²² འདི་སྤྱི་པའི་གསུམ་ཟེར། ཞང་ཞུང་སྤྱི་པའི་མཚོན་ཕྱགས་ཀྱི་གཞུང་ལྟར་མཚོན་གནས་དང་བོད་ཁོངས་གཏོགས་སུ་གསུངས་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན།
²³ རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་འབྲུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཁོར་ཕྱག་སྤྱང་སྐོབ་སྐོར་གྱི་བཀའ་སྐོབ་ཅིག་གི་གནད་དོན་ལས་བསྐྱེས་པ་ཡིན།
²⁴ འདི་ཡང་རྗེ་མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་“སྤྱི་པའི་མཚོན་ཕྱགས་ཀྱི་ཚོགས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་འབྲུལ་གྱི་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་” ཅུ་གསལ་ཡོད། དཔེ་
དེ་བཞིན་ལོ་སྤྱི་པའི་༢༠༠༥ལོར་སྐྱེན་རིའི་སྤྱི་པའི་གཞུང་དུང་བཞི་ཀྱི་བཀའ་སྐོབ་ཀྱི་བཀའ་སྐོབ་ཀྱི་འདུས་རྒྱུ་དཔེ་བརྒྱུན་ཞུས་ཡོད།

འབྲས་ལྟར་ན་ཡང་“འདས་པའི་ལོ་ངོ་༤༥ནང་ལ་ས་མཐོའི་བོད་ཀྱི་འབྲུགས་རོམ་བརྒྱ་ཆ་༡༥ཙམ་བཞུར་ཚར་
འདུག”ཅེས་དང་། རང་བྱུང་གི་རྩི་ཤིང་ནགས་ཚལ་བཅད་གཏུབ་བྱས་པས་ས་ཡི་བཅུད་ཉམས་པ་དང་། ཆར་ཚུ་
དུས་སུ་མི་བབས་པ་དང་། སྒོ་བྱུར་གྱི་རླུང་འཚུབ་དྲག་པོ་ལྡང་བ་དང་། རྩ་ལོག་རྒྱག་པ་དང་། ས་འགུལ་གངས་
ཉིལ་བྱུང་བ་དང་དེ་དག་གིས་རྒྱུན་པས་འགྲོ་བ་མི་ཐོག་རྣམས་ལ་ཡང་ནད་མང་པ་དང་ཚོ་བྱང་བ། དབང་པོ་ཡན་
ལག་མི་ཚང་བར་སྐྱེས་པ་དང་། ཞ་ར་འོན་སྐྱགས་ཅན་སོགས་ཀྱི་ནད་རིགས་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བ་དང་། འགྲོ་བ་
སོགས་ཀྱི་འགུལ་རྒྱུན་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་གིན་ཡོད་པ་དེ་ཡང་“བསད་བསད་པ་ཚོ་བྱང་བའི་ལན་ཆགས། འཕྲོག་
འཕྲོག་པ་རྒྱ་ཟས་ལོར་གྱི་ལན་ཆགས། ལན་ཆགས་མ་འཁྱུར་བ་དང་། བྱ་ལོན་མ་བསྐྱབ་པ་”སོགས་ཀྱི་²⁵ ལས་
འབྲས་ལ་བརྩི་སྤྱང་དང་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་ལ་གཞོན་འཚོ་བྱས་ཉེས་བྱས་པས་ལན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་སེམས།

བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་སྤྱང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆ་འཕྲིན་ལག་ལྟར་ན་ཡང་གནའ་ལྗེ་མའི་དུས་སུ་བསེལ་ལྡན་ཁ་བའི་སྤྱངས་དང་
སྤྱིར་འཇམ་བྱ་སྤིང་དུ་འགྲོ་བ་མའི་གངས་འབོར་ཉ་ཅང་ཉུང་བ་དང་བཟོ་ལས་རིག་རྩལ་ཞུ་པའི་སྐབས་སུ་ཁོར་
ཡུག་ལ་གཞོན་སྐྱོན་དེ་ཅུམ་ཚེན་པོ་ཡོད་གི་མེད་པ་དང་། དབུར་ན་ལོ་ངོ་འབྲི་གཅིག་ཅུམ་གྱི་སྤོན་ལ་འཇམ་སྤིང་གི་
མི་འབོར་ས་ཡ་ལྡན་སྐྱག་ཅུམ་ལས་མེད་པ་དང་། དེ་རྗེས་ལོ་ངོ་གཉིས་སྤོང་གི་ནད་དུ་མི་གངས་དུང་ལྟར་གཅིག་
སྐྱག་ཅུམ་འབར་སྤོན་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་སྤོན་ལོ་༡༥༠་ནས་བརྗེས་པའི་ལོ་ངོ་སྤུམ་བརྒྱའི་གོང་དུ་འཇམ་
སྤིང་མི་འབོར་དུང་ལྟར་ལྡན་²⁶ ལ་ཆགས་ཡོད་པ་དང་།

དེ་དག་ཚང་མས་ཆེ་ས་ནས་ནགས་ཚལ་དང་གཅན་གཟན་རི་དྲགས་ལ་གཞོན་འཚོ་དང་། དུག་གི་རྩིས་སྤྱིར་དུལ་
ཐུན་གྱི་མཚོན་ཆའི་དུག་རླངས་སྤྱིགས་རོ་སོགས་བཀག་འགོག་དང་། རྒྱང་ས་ནས་ཤོག་སྤྱིགས་དང་། འགྲིག་
ཤོག་ ཤེལ་དམ། ཟས་སྐྱག་དང་འབྱུང་སྐྱག་ ལ་ལྟུང་སྣ་ལྟུང་སོགས་ཀྱི་གད་སྤྱིགས་རིགས་གང་བྱུང་མང་བྱུང་དུ་
གཡུག་པ་དང་། བཅོག་གཅིན་གང་སར་དོར་བ་བཅས་ནི་རང་བྱུང་གི་ལུལ་གྱི་མཛེས་སྤྱིགས་དང་། གཅོད་སྤྱིང་དང་
འཕྲོད་བསྐྱེན་ལ་གཞོན་བཞིན་ཡོད་པས་ཅིས་ཀྱང་གཟབ་དགོས་སུ་སེམས།

བྱ་སྤོང་ཉེས་པ་ཅན་དེ་དག་གིས་རྒྱུན་སྤྱིར་འཇམ་བྱ་སྤིང་དང་སྤོན་སུང་ཚོའི་སྐོལ་རྒྱན་རིག་གནས་ལ་ཡང་རང་
བཞིན་གྱིས་གཏོར་བཤིག་དང་གྲུས་མེད་ཚབས་ཚེན་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། མི་སྤོང་སོ་སོའི་ལུལ་སྤྱིང་དང་སྤྱིས་
སྤྱི་ཐག་སྤྱི་འགོ་བའི་སྤོང་སོགས་ཀྱང་འབྲིགས་འཛིངས་བྱུང་གིན་ཡོད་པ་དང་། མཐར་སོ་སོའི་ཚོ་སྤོང་ལ་ཡང་
གཞོན་སྤོན་འབྱུང་གིན་ཡོད་པ་བཅས་ལ་བསམ་གཞིགས་ནན་པོ་ཞུ་དགོས་པ་ཡང་གནད་ཅིག་དུ་མཐོང་།

²⁵ བོན་གྱི་ལན་ཆགས་སྤྱངས་འཇམ་ཞེས་པའི་དཔེ་རྙིང་དེ་ཅུ་གསལ་ཡོད། ལ་བྱང་ཆ་ཚང་ལ་“གཅོད་པའི་ལན་ཆགས་སྤྱངས་འཇམ་ཞེས་བྱ་བ་”ཞེས་གསལ། དཔེ་གཟུགས། གོང་མཚུངས་
བཀའ་བརྟན་དཔར་མ།

²⁶ ༡༩༧༥ལོའི་རྒྱ་བ་ལྡན་དུ་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་སྤྱང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆ་འཕྲིན་དྲ་ལོ་གཞིར་བཟུང་ལས་དྲངས་པ་ཡིན། <http://www.tibetnature.net/>

བཞི་པ། གནའ་བོའི་སྐོལ་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་བའི་ཁོར་ཕུག་སྲུང་སྐྱོབ་བྱས་པའི་དགོ་ཕན།

སྤྱིར་བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་རྫོངས་འདྲིར་ཡ་ཐོག་གནའ་སྒྲོལ་འདྲི་དུས་ནས་ཡུལ་རྫོངས་བཟུ་ན་སྤྱུག་ཅིང་མཁའ་རྒྱུང་གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མི་མཐུན་པའི་གཏོར་སྐྱོན་སོགས་གང་ཡང་བྱུང་མེད་པའི་དབེན་བ་རང་བྱུང་སྣང་འཇགས་ཀྱི་གནའ་མཚོག་ཅིག་ཡིན། མེས་པོ་བོད་མི་རྣམས་ཀྱང་གནའ་ནས་དགོ་ཕན་ལ་བརྩོན་ཞིང་སྤྱུག་ལ་འཇོམས་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་བརྩི་བསྲུང་བྱེད་པ། དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པའི་འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་རྣམས་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་། ཡུལ་རྫོགས་གང་དུ་ཡང་ནད་ཡམས་དང་སྤྱི་གེ་ས་ཡོམ་ཚུ་ལོག་སོགས་བྱུང་ཡོད་པ་མཐོང་བ་དང་མོས་པ་ཚམ་གྱིས་དེ་དག་སེལ་བའི་བསྟོན་དང་སྟོན་ལམ་འདེབས་པའི་གོམས་སྟོལ་དང་སྟོན་བཟང་སྟོན་པ། ཉམ་ཐག་དེ་རྣམས་ལ་སྤྱུག་བཟུལ་གང་ཞིག་ལས་ཐར་པའི་རོགས་འདེགས་ལྷོ་བ་དང་། བན་ཚུན་ནང་མི་ཇི་བཞིན་མཛོལ་བརྩི་སྤྱོད་ཞིང་ཕན་སེམས་ཆེ་བ། གཡོ་སྐྱུ་བྲལ་ཞིང་དྲང་བདེན་གྱི་ལམ་ལ་སྐོ་སྤྱུགས་བཙུལ་བ། ལྷུས་སེམས་བདེ་ཞིང་སྤྱིད་པ། དུས་བདེ་གནའ་འཇམ། ཞི་བདེ་སྣང་འཇགས། ཆོ་བསོད་དཔལ་འབྱོར་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱང་ཁོ་པ་ཚོའི་པ་མེས་ཡང་མེས་རྣམས་ཀྱི་པ་སྟོན་དང་ཞབ་སྟོན་རྣམས་གསོལ་ཞིང་དེ་དག་གི་ཞལ་ཆེམས་དང་ཡུལ་སྟོལ་གོམས་སྟོལ་སོགས་རྒྱུན་འཛིན་དང་བརྩི་སྲུང་ལྷུས་པའི་འབྲས་བུ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་ཕན་ཞིག་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟེའོ།

ད་ལྟའི་དུས་འདྲིར་ང་ཚོས་ཀྱང་བོད་རང་གི་གནའ་བོའི་མེས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐོལ་རྒྱུན་དང་དགོ་ཕན་ལས་སྤྱི་གསོལ་སྐྱེ་མཚོད་སོགས་ཀྱི་ལས་ལ་བརྩོན་ཞིང་། ལྷན་པར་དུ་དེང་འཛོམ་སྤོང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཡར་ཐོན་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ཁ་མིག་ཡར་བཟུས་ཀྱིས་དེང་རབས་དང་མཐུན་པའི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་ཁོར་ཕུག་སྲུང་སྐྱོབ་སོགས་ཆེས་མཐོ་བའི་ཚད་ངེས་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་གསར་བཞུགས་ཐབས་བརྒྱ་རྒྱས་སྟོང་གིས་མངོན་སྟོན་དང་གཅིགས་སྤྱུ་འཛིན་པ་ནི་སོ་སོའི་འགན་འཁུན་ལྷན་བྱས་སེམས་ཏེ། འགྲོ་བ་མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་དུས་ཀྱན་ཏུ་རང་བྱུང་ཁོར་ཕུག་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་དང་། སེམས་སྟོན་ཀྱན་ལ་ཞེ་གཏིང་ནས་བརྩི་བ་དང་དམིགས་སྤྱུ་མེད་པའི་སྟོན་བ་ཏེན་འབྱུང་དང་། སྤྱིད་པ་འཆོ་བ་མེད་པ་ལ་འབྱུངས་དགོས་སྤྱུ་མཐོང་།

དེ་ལྟར་དུ་སྤྱི་ནང་གི་གཙང་སྤྱི་དང་ཁོར་ཕུག་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རིག་པ་ལ་སྐོ་སྤྱོད་དང་གོམས་པར་བརྩོན་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པའི་སྟོན་བ་དང་སྟོན་པ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཞོར་བའི་དོན་འབྱུང་ཞིང་། དགོ་བའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་གང་བསམ་པའི་སྟོན་ལམ་འབྲུབ་ཅིང་། ལྟ་མཐུ་བོ་ཆེ་དང་སྐྱེ་མཐུ་རྩལ་ཅན་ལ་སོགས་འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་བའི་སྲུང་མས་སྟོང་གོགས་བྱེད་པ་དང་། སྤྱུ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་ལ་སོགས་བྱོལ་སོང་དང་དུད་འགོ་རིག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟོན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། ཆོ་འདྲིར་མཐུ་ཆེ་བ་དང་། བཀའ་བརྩན་པ་དང་། དཔངས་

